

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII“, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA“ sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-înf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseletiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Gh.rla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hașegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-înf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurașana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Riureana (Cap.-Mândăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trărnăveana, Țimișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânămărtin), Vulturul (Tășnad), Zărăndeana, Zlăgneana, Zorile.

Abonamentul:

pe 1 an K 20—, pe 1/2 an K 10—

Redactor responsabil:

VASILE VLĂICU.

Taxa pentru inserțiuni:

de spațiul unui cm² câte 15 filieri.

Un bilanț al războiului.

Profesorul universitar din Suedia, Rudolf Kjellen, care e și un apreciat scriitor politic, cercând să înfățișeze în formule matematice cele două grupări ale țărilor încercate în războiul european, scrie următoarele:

Gruparea statelor beligerante din Europa cuprinde într-o tabără patru, în cealaltă nouă nume. Cele patru sunt: Germania, Austro Ungaria, Turcia și Bulgaria, deci două puteri mari și două state mai mici. Cele nouă sunt: Anglia, Franța, Portugalia, Belgia, Italia, Rusia și România, Sârbia și Muntenegro, trei puteri mari de rangul întâiu și încă una, Italia, pe când celelalte aparțin puterilor mai mici.

Cercând să exprimăm în cifre puterea acestor state diferite, natural că nu este posibil a găsi o formulă matematică ireproșabilă. Dar mai mult decât valoarea matematică ne interesează aici valoarea relativă. Deaceia vom calcula în mod șematic puterile mondiale mari de tot cu cifra 5, puterile mari cu 4, pe cele mijlocii cu 2, statele mai mici cu 1, Sârbia și Muntenegro la olaltă cu 1.

Rezultatul va fi 5+4+2+2 deci la olaltă 13 unități pentru puterile centrale și 5+5+5+4+2+1+1+1 sau 24 unități pentru *antantă* de unde se vede, că la începutul jocului *antantă* se află în *preponderanță aproape îndoită*.

Să privim acum desfășurarea luptei în fazele ei diferite. S'a început cu înaintarea Germaniei spre Vest. Rezultatul anului 1914 a fost căderea Belgiei și reducerea Franței cu

cel puțin 1 punct. În actul al 2-lea s'a concentrat focul spre Ost, contra Rusiei, care a suferit pagube serioase, dar totuș n'a fost silită a se desface din rândul luptătorilor. În a treia ciocnire au fost izbite și nimicite unitățile de războiu Sârbia și Muntenegro. Acesta a fost secerișul anului 1915. În anul 1916 a fost izbită România. Aceasta a fost situația în vara anului 1917, când colosul rusesc a deschis din nou focul. Rezultatul a fost nimicirea celui ce a atacat, și transformarea-i în element incapabil de luptă, cu care nu mai calculează nimeni, nici chiar aliații proprii. După un comunicat din «Alliance Francaise» antanta se ocupă cu gândul de a-și modifica întreg planul de luptă, deoarece Rusia nu mai numără. Prin aceasta a devenit iluzorie împresurarea puterilor centrale. Grupa «Germaniei» are laturea aceasta liberă.

Acum e ciocnirea în stadiul ultim cu o izbitoră concentrată contra Italiei. Ce însemnează aceasta, se poate vedea mai bine din ziare. Trupe turcești și bulgare se adună în pasurile Alpilor alături de Germani, Austrieci și Unguri, pe când în partea cealaltă curg trupe franceze și engleze. Incordarea dramatică se concentrează deci spre Italia. Sfârșitul nu e nesigur; Italia, izbită la Isonzo și Tagliamento, se retrage, dar e urmărită neîntrerupt și pare numai o scurtă chestie de timp, când va urma lovitura de grație.

Care este deci situația antantei în momentul de față? Unitățile mai mici au căzut toate din linia de bătaie afară de Portugalia, care dintru început a fost foarte neputincioasă.

Aceasta înseamnă o reducere cu 4 puncte, mai departe 5 puncte pentru Rusia și după toată probabilitatea alte 4 puncte pentru Italia și în sfârșit, istovirea Franței cu cel puțin 1 punct. Pe întreaga linie antantei a rămas încă nevătămată și la aparență în deplină putere «Britania». Pe când la începutul războiului antanta avea 24 puncte, acum mai are cu totul abia 10.

Cu ce fel de pierderi au obținut puterile centrale aceste rezultate? Germania stă neatinsă, în toată strălucirea puterii sale, care nu a fost niciodată mai mare. Austro-Ungaria a suferit pagube, pe cari acum le-a reparat însă cu desăvârșire. Bulgaria e mai tare decât altădată, numai Turcia a căpătat în Armenia, Mesopotamia și Palestina izbituri, cari pot fi probabil evaluate ca o reducere a puterii ei cu $\frac{1}{2}$ punct. Dacă din partea aceasta au pornit la luptă cu 13 unități, acum în orice caz nu au la dispoziție mai puțin decât $12\frac{1}{2}$.

Să recapitulăm: Războiul mondial s'a început pentru puterile centrale cu proporțiunea 13 contra 24 sau 100 contra 185 și se află acum cu 12.5 la 10 sau 100 contra 80. *Preponderanța aproape îndoită* a contrarilor nu este numai egalată, ci e redusă acum în mod vădit la *inferioritate*. Se pare, că socoteala nici nu mai este acum o ecuațiune complicată. Dacă Anglia și Franța nu au putut opune dușmanului rezistență câtă vreme au avut de partea lor un ajutor militar însemnat ca al Rusiei, cum vor putea acum face aceasta singure? Dacă n'a fost de ajuns un braț al Germaniei, ca să le poată opri în loc până acum, de aici înainte cum le va merge, dacă s'a liberat și celalalt braț al Germaniei și Austro-Ungaria de asemenea poate lupta cu amândouă brațele contra lor? Răspunsul la această întrebare pare lămurit. Socoteala este simplă și Englezii au fost totdeauna buni calculatori. Se pare, că ar fi în adevăr o afacere mai bună, dacă s'ar putea ajunge la o înțelegere înainte de a se realiza facitul.

Dar ajutorul *american*? America cu ale sale 5 puncte putea-va restabili echilibrul? Da, într-un-cât ar fi pe teren și ar valoră în adevăr 5 puncte. Pe terenul de luptă se află însă numai o trupă mică, despre care s'a putut ceti de curând în o telegramă, că a fost așezată într'un loc adăpostit al frontului francez. Se poate calculă cu certitudine, că trimiterea ajutoarelor americane mai mari nu se poate întâmplă înainte de primăvara anului 1919. Ori, probabil este, că Germania își va amâna acțiunea până atunci? Chiar dacă s'ar putea răspunde afirmativ la această întrebare, este probabil, că submarinele germane vor lăsa o armată

de milioane să treacă spre câmpul de luptă? Și cele 20.000 sau 200.000 de aeroplane, a căror sosire ne-o vestesc telegrame răbdurii, de unde își vor lua acestea personalul?

Chiar admitând, că Anglia ar fi în stare, să poarte încă timp îndelungat războiul, s'ar mai putea vorbi de ajutorul american, dar e un imens pericol în această trăgănare. Pe cine nu-l pot convinge submarinele, același îi va da Isonzo lămurirea de lipsă. Așa fiind realitatea, se întunecă îngerul mântuitor al Americii.

Europa a început această afacere. Europa trebuie să o și ducă la sfârșit și să-și îngroape morții săi. Adevăratul și firescul reprezentant al Europei stă la răspântie cu legile clare ale învingătorului într'o mână și cu ramură de maslin a păcii în cealaltă. Aceasta e situația războiului — învederată pentru toți, îndeosebi însă pentru statele mai mici, ca să se poată orienta în consecință.

Banca Austro-Ungară în războiu.

La 19 crt. banca noastră de emisiune a ținut o adunare generală extraordinară, prima dela izbucnirea războiului încoace.

A fost convocată pentru a lua o hotărâre formală cu privire la prolongirea privilegiului băncii, ce expiră, precum se știe, la 31 Decembrie 1917. A servit însă, Consiliului general, totodată ca prilej, pentru a face înaintea marelui publicități, o dare de seamă despre situația băncii în cursul celor patru ani de războiu, despre circulația bancnotelor și despre mărimea stocului de aur al băncii.

Voluminosul raport prezentat adunării generale cuprinde date interesante asupra situației băncii la izbucnirea războiului și a activității ei în cursul războiului, a împrumuturilor acordate statului, cu privire la rezerva metalică, circulația bancnotelor, situația băncii la 7 crt. și prolongirea privilegiului, tot lucruri ce s'au păstrat pân' acum, pentru marea publicitate, sub vălul celui mai adânc secret.

Isbucnirea subită a războiului, la finele lui Iulie 1914 a pus banca de emisiune, în fața unor probleme pe cât de urgente, pe atât de extraordinare. Sub influința neliniștii, ce a provocat izbucnirea războiului s'a declarat o cerere extraordinară de mare a mijloacelor de circulațiune. Administrația militară asemenea a reclamat sume enorme în primele zile ale mobilizării generale. În două săptămâni, în ultima a lui Iulie 1914 și în prima săptămână a lunii August 1914, suma împrumuturilor s'a cifrat cu K 2625 milioane, față de K 954 milioane dela 23 Iulie 1914, creșterea a fost deci de K 1671 milioane. În cassele băncii s'au aflat la 23 Iulie 1914 bancnote în sumă de K 1845 milioane și monete de argint și mărunte

K 291 milioane. Afară de acestea a mai avut banca de emisiune preste 1 miliard în note semifabricate. Lipsa mare, mai ales de bancnote mici, ce s'a resimțit în primele zile ale mobilizării, în unele orașe, a fost repede delăturată și după decretarea moratorului de plată, cererile mari de bani s'au mai potolit. La aceasta potolire a contribuit în mare măsură suma de K 1'1 miliarde eșită din imprimeria băncii, în timpul dela 27 Iulie până la 15 August 1914 în note de diferite categorii și distribuită la diferitele ei sucursale.

Consiliul general raportează apoi despre înființarea Casselor de împrumut, a cărora transacțiuni însă s'au mișcat în cadre foarte modeste. Suma împrumuturilor acordate de aceste «Casse» s'a urcat în Austria abia la K 128'5 milioane și în Ungaria la K 21'2 milioane. «Bonurile de cassă» emise de aceste «Casse de împrumut» putând fi schimbate toate cu bancnote se află în totalitatea lor în posesiunea băncii.

Primul împrumut acordat de banca de emisiune celor două state ale monarhiei, s'a acordat indirect, pe calea unui consorțiu de bănci, care a lombardat la Banca Austro-Ungară bonurile de tezaur, cu durată de 2 ani, emise în sumă de K 950 milioane, din care sumă a primit Austria K 600 milioane și Ungaria K 350 milioane. Bonurile de tezaur expirate la 1 febr. 1917 s'au prolongit până la 1 August 1919. Primul împrumut indirect acordat statului s'a făcut în baza convenției dela 14 August 1915, în sensul căreia cele două administrații financiare au ridicat în total K 2000 milioane, depunând drept acoperire bonuri de tezaur, de 5%, emise în aur, în sumă totală de K 2666'66 milioane.

La 7 Octomvrie 1914 Banca Austro-Ungară a acordat celor două administrații de stat un nou împrumut de K 2000 milioane, pe lângă acoperire de cambii sola. Austria a participat la acest împrumut cu K 1272, milioane, iar Ungaria cu K 728 milioane. Un alt împrumut de K 800 milioane urmează la 12 April 1915, acoperit tot cu cambii sola.

Abia în Noemvrie 1914 a început monarhia cu emisiunea împrumuturilor de războiu, la cari banca de emisiune a subscris câte K 20 milioane în fiecare parte a monarhiei.

Pentru a evita emisiunea de note de stat din partea celor două administrații financiare ale monarhiei, ce s'a plănuit pentru cazul când banca de emisiune ar fi refuzat să pună la dispoziție nouă mijloace bănești, urmează în baza convențiilor dela 15 Iulie 1915, 16 Sept. 1915, 24 Febr. 1916, 31 Mai 1916, 21 Septemvrie 1916, 28 Nov. 1916, 19 Maiu 1917, 30 Aug. 1917, 28 Septemvrie 1917 și 24 Nov. 1917 alte împrumuturi noue de câte K 1500 milioane, pe lângă acoperire de obligațiuni, a cărora regulare definitivă va avea să urmeze cel mai târziu la 6 luni după încheierea păcii.

Suma totală a împrumuturilor acordate monarhiei s'a cifrat la 7 Decemvrie 1917 cu K 13'2 mili-

arde, din care sumă revin asupra Austriei K 9 miliarde și asupra Ungariei 4'2 miliarde.

Dobânda împrumuturilor, câtă vreme suma lor n'a depășit cifra de K 6'3 miliarde a fost fixată cu 1% pro an. După depășirea acestei sume Banca Austro-Ungară a redus dobânda, din inițiativa proprie pentru suma depășită la $\frac{1}{2}\%$.

Banca Austro-Ungară a pus însă condiția, că întru cât sub durata împrumuturilor acordate monarhiei, rezultatele financiare ale Băncii n'ar permite plățirea unei dividende de minimal K 105—, dobânda va avea să se urce corăspunător, dar maximal până la 4%.

Rezerva metalică — zice raportul Consiliului general — s'a redus în cursul războiului în măsură însemnată, reducere datorită mare parte cererii intensive după mijloace de circulațiune mici. Moneta curentă de argint în sumă de K 205'7 milioane și moneda divizionară în sumă de K 85'7 milioane, deși augmentată cu nouă monetizări s'a dovedit insuficientă și a dispărut repede în micile canale ale circulației. Bancnotele à K 2 — puse în circulație neputând potoli marea lipsă de bani mărunți, Banca s'a văzut îndemnată a emite la finele anului 1916 și bancnote à K 1.

Rezerva metalică a Băncii a fost la izbucnirea războiului, adică la finele lui Iulie 1914, de K 1094'9 milioane aur efectiv, K 54'9 milioane cambii asupra piețelor străine, calculabile în aur și K 120'1 milioane alte cambii, pretensiuni și bancnote din străinătate, total deci de K 1269'9 milioane. În cursul războiului această rezervă s'a redus cu K 830'7 milioane și se cifrează de prezent cu K 264'2 milioane. Afară de aceasta Banca are pretensiuni pentru refurnisare de aur efectiv în sumă de K 78'2 milioane. Cambiile asupra străinătății, calculabile la stocul metalic a ajuns iarăși și se menține la K 60 milioane; în fine mai are Banca devize și bonuri în străinătate în sumă de K 677'7 milioane. Rezultă deci că față de rezerva metalică dela începutul războiului de K 1269'9 milioane, de prezent rezervă metalică arată starea de K 1080'1 milioane.

Circulația bancnotelor a luat dela izbucnirea războiului încoace proporții din ce în ce mai mari. La aceasta a contribuit în măsură însemnată decretarea moratorului general, în urma căreia încassarile Băncii s'au redus; creșterea constantă a prețului tuturor articolelor de prima necesitate, precum și pretensiunile tot mai mari, ce le-a ridicat față de bancă cele două administrații de stat. Îndeosebi arată o creștere extraordinară circulația bancnotelor în ultimele patru luni expirate. La izbucnirea războiului, la finele lui Iulie 1914, s'au aflat în circulațiune bancnote în sumă de ceva preste K 3 miliarde, care sumă s'a urcat, până la finele anului 1914 la K 5'1 miliarde. La finele anului 1915 circulația bancnotelor a fost de 7'1 miliarde și la finele anului 1916 de K 10'8 miliarde, pe când la 7 Decemvrie a. c. ea a atins cifra de K 17'7 miliarde.

Capitalurile străine, depozitate în contul Giro, cari în timpuri normale abia treceau peste suma de K 300 milioane, se cifrează acum aproape constant cu un miliard și mai bine.

Moratoriul general, decretat la izbucnirea războiului, a aflat Banca cu un portofoliu de K 1636 milioane. De prezent mai are Banca în portofoliul ei, cambii, supuse moratoriului, abia în sumă de 23 milioane, cele mai multe de proveniență din Galiția și Bucovina.

Etalonul oficial al Băncii a fost la 27 Iulie 1914 5%, care la 1 August 1914 a fost urcat la 6%. Cererile de bani continuând a fi intensive și după ce Banca Angliei la 2 August 1914 și-a urcat discontul la 10%, Banca Austro-Ungară încă s'a văzut îndemnată a-și urca etalonul la 8%. Deși la 21 August 1914 acest etalon a putut fi redus la 6%, căreia i-a urmat la 30 Octombrie 1914 o nouă reducere la 5½%. Din 12 April 1915 etalonul oficial este neschimbat 5%.

La 7 crt. situația Băncii Austro-Ungare a fost următoarea:

Activa:	
Rezerva metalică	K 379.132,000—
Bonuri de casă de-ale Cas- seler de împrumut	„ 106.031,000—
Cambii warrant-uri și efecte Lombard	„ 2,823.038,000—
Imprum. acordate Austriei „ „ Ungariei	„ 9,100.000,000— „ 4,158.000,000—
Efecte	„ 59.739,000—
Imprumuturi hipotecare.	„ 292.325,000—
Alte active, între cari diverse pretensiuni în aur asupra străinătății	„ 881.902,000—
Pasiva:	
Capital de acții	K 210.000,000—
Fonduri de rezervă	„ 40.922,000—
Bancnote în circulație	„ 17,740.158,000—
Bonuri în Giro etc.	„ 2,092,813,000—
Scrisuri fonciare	„ 276.291,000—
Alte pasive, între cari și veniturile anilor 1914, 1915 și 1916	„ 871.383,000—

Raportul Consiliului general mai conține, pe lângă cele de mai sus, și o amănunțită dare de seamă asupra suspendării actelor Băncii, cu care ne-am ocupat în numărul nostru penultim.

După ascultarea și aprobarea raportului prezentat, adunarea generală extraordinară a Băncii Austro-Ungare, în baza propunerii consiliului general, a autorizat pe aceasta a încheia cu cele două guverne ale Monarhiei acordurile necesare pentru prolongirea privilegiului Băncii până la 31 Decembrie 1919.

Convertirea datoriilor funcționarilor publici.

În legătură cu ideea înființării unei reuniuni de anticipațiuni pe seama funcționarilor de bancă s'a făcut amintire și în coloanele revistei noastre despre planul guvernului nostru de a converti datoriile funcționarilor de stat. Planul acesta, conceput de guvernul Tisza, a fost luat și de guvernul actual și, după cum sună informațiile cercurilor de specialitate, se apropie de stadiul soluțiunii. Deocamdată transpiră numai ideile conducătoare la această operațiune financiară. Se zice, că guvernul intenționează să valideze principiul, ca datoriile funcționarilor să se amortizeze necondiționat de aceia, cari le-au contractat, și nu se admite perpetuarea datoriilor prin erezi. Cu alte cuvinte statul vrea să angajeze la operațiunea aceasta și instituțiunea asigurărilor de viață.

Cooperarea asigurărilor de viață la operațiunile de credit a fost luată în considerare și până acum. Institutele financiare au pretins, din motive de morală socială, și până acum, adeseori, ca debitorul să prezinte polița de asigurare de viață vinculată în favorul institutului creditor, în scopul de a amortiza total, sau în parte datoria respectivului încă până este el în viață, cel mai târziu la moartea debitorului, pentru-ca erezii să nu fie încărcăți cu sarcini materiale din niște datorii, cari n'au fost ale lor. În special s'a introdus și combinația *asigurărilor de viață cu împrumuturi hipotecare pe anuități*, cu același rezon ca cel descris mai sus: *generația debitoare este obligată să-și achite datoriile ei*.

Nu se știe încă apriat ce modalitate își va alege ministrul nostru de finanțe pentru amortizarea datoriilor convertite de stat ale funcționarilor publici, angajând și asigurările de viață în scopul acesta. Într-o revistă de specialitate se face amintire despre trei modalități posibile și anume:

a) *datoria să se amortizeze în total la moartea debitorului, asigurat, din suma asigurată, iar până atunci să se plătească numai interesele datoriei (cu 3%) și premiile de asigurare;*

b) *debitorul are să plătească numai premiile de asigurare, în timp ce suma asigurată este a se destina la scadență pentru amortizarea totală a datoriei crescute cu interesele ei;*

c) *debitorul să plătească și anuități de amortizare și interese și premii de asigurare, în timp ce suma asigurată are să scadă an de an, referindu-se numai la restul capitalului datoriei.*

Chestiunea prezintă, natural, momente destul de interesante, așa de es. în punctele următoare: De unde să plătească funcționarii publici ratele periodice? Le acordează statul adause speciale de salare pentru amortizarea datoriilor sau nu? Să fie admiși la asigurare toți funcționarii publici fără considerare la starea lor sanitară și totalitatea asiguraților sănătoși

să contribuie cu premiilor lor de asigurare la plătirea cazurilor de moarte a bolnavilor? Care societate de asigurare se va angaja la astfel de obligamente? Va iniția oare statul vre-o astfel de societate de asigurare în scopul acestă? Ce se va întâmpla cu funcționarii mai bătrâni, trecuți de limita etății asigurabile și ce se va întâmpla cu pensioniștii statului, li se vor converti și datoriile acestora, sau nu? În fine în ce mod se va garanta aranjarea chestiunilor materiale pentru funcționarii publici după convertirea datoriilor? Nu cum-va se va repetă din nou cufundarea funcționarilor în datorii? Sau poate funcționarilor publici li se va decretă incapacitatea de credit?

Acestea și alte chestiuni în domeniul indicat mai sus vor trebui să preocupe negreșit factorii chemați la rezolvirea problemei, care după cum se vede, este destul de complicată.

Două lucruri sunt certe. Asigurările de viață câștigă o importanță financiară tot mai mare și va veni mai curând sau mai târziu și sancțiunea statului asupra polițelor de asigurare de viață, proclamându-le de efecte (hârtii de valoare) cum de fapt trebuie considerate.

Al doilea, instituttele noastre de credit încă ar face bine, dacă la acordarea de credite ar stărui, ca prin asigurările de viață ale debitorilor, datoriile să fie replătite de aceleași persoane, cari le-au contractat.

V.

Jertfe de sărbători pentru ziarisții noștri.

Epitropia fundațiunii pentru ajutorarea ziarisților români adresează, din prilejul sărbătorilor, un călduros apel cătră publicul nostru, rugându-l să jertfească câte ceva și pentru muncitorii condeiului. Apelul e următorul:

«În împrejurările actuale este adânc simțită în viața noastră publică lipsa unei prese naționale, corăspunșătoare exigențelor vremii de azi și care să fie la înălțimea clipelor istorice, prin cari trecem.

Toți ceice se obicinuiseră, înainte de izbucnirea acestui crâncen războiu, să aibă în casa lor o revistă românească bună sau o foaie cotidiană, care să le aducă neconținut hrană sufletească aleasă și să le dea orientările și îndrumările necesare în toate chestiunile noastre obștești, în lipsa acestora, se simt acum orfani și părăsiți, ca și cum s'ar fi sălășluit un pustiu dureros în casa lor și împrejurul mesei lor.

Ziaristica este «istorie împreună cu noi viețuitoare», după nimerita definiție a unui ziarist român dela începutul secolului trecut. Ea viețuește în adevăr împreună cu noi: se bucură de bucuriile noastre, atât de puține, se întristează de durerile noastre, atât de multe și grele, luptă cu toți cei buni împreună contra întunerecului și neștiinței, luminează prin condeiele celor aleși cărările minții și ale sufletului, îndrumă spre progres voința obștească și înalță în ve-

derea tuturor stindardul curat al năzuințelor și aspirațiilor noastre legitime.

O astfel de ziaristică, bine condusă și susținută de cele mai valoroase forțe intelectuale ale neamului, începuse a răsări și la noi înainte de războiu. Dar ea a scăzut considerabil și s'a ofilit cu totul în vârtejul vijelios al acestor ani de crunte încercări.

Este însă datoria noastră a tuturor, să căutăm și să strângem mijloacele de lipsă spre a o putea înalță cu timpul iarăș cel puțin la nivelul de odinioară.

Scopul acesta îl urmărește cu stăruință și *Epitropia* subsemnată, silindu-se a strânge, cu orice prilej, contribuiri benevole pentru augmentarea *fundațiunii* menite a crește ziarisți vrednici și a le îmbunătăți în viitor soarta.

Acum, în preajma sf. sărbători apelăm din nou la generozitatea și munificența publicului român rugându-l, ca în locul obicinuitelor răscumpărări de felicitări, din cari s'a creat un fond special: fondul felicitărilor răscumpărate și care cu 31 Decemvrie 1916 a fost Cor. 6,061'50, să nu uite a aduce o mică jertfă bănească și pentru Fundațiunea ziarisților noștri, ca să se poată împărtași cât mai curând iarăș de astfel de produse ale ziaristicii române, cari luminează mintea, întăresc inima și înalță simțul de demnitate al fiecărui cetitor și al poporului întreg.

În speranța, că D-Voastră veți aprecia după cuviință această rugămintă și veți stărui în cercul cunoscuților, îndemnând pe tot insul să contribuie cu cât de puțin în scopul sus indicat, Vă trimitem lista alăturată, pe care Vă rugăm să ni-o restituiți după sărbători pe adresa secretarului nostru, împreună cu suma contribuțiilor, spre a putea face publicările necesare».

Rugăm pe cetitorii noștri să sprijinească, după putere, fundațiunea ziarisților.

Răvaș pentru nepoții noștri.

Toate ziarele fără deosebire scriu, că se arată zorile păcii. Așadară trebuie să fie ceva sămbure de adevăr, pentrucă — vorba cutăruia — de unde nu este foc, nu iese fum. Marii și micii liferanți, cu speculanții și ceata mijlocitorilor, cari au făcut averi din prilejul războiului, pot fi bătuti de gânduri și de griji, pentrucă un așa războiu, ca orice dulceată, trebuie să se isprăvească. Însă ceilalți cei mai mulți, credem, că vor primi cu bucurie revenirea păcii. Vor veni fiii și nepoții noștri, vor răsfoi cu tot interesul gazetele și cărțile apărute în decursul anilor de războiu, trăiți și petrecuți de părinții și bunicii lor. Având urmașii noștri vremuri mai liniștite, vor putea gustă în deplină mulțămire roadele activității supraomenești a generației de astăzi și curiozitatea îi va îndemna să caute a-și formă o iconă despre traiul eroilor înaintași ai lor. Și vor avea dreptate.

Avem deci și noi datorința să contribuim după putință la satisfacerea curiozității îndreptățite a nepoților și strănepoților noștri, însemnând câte un răvaș pe seama lor. Cine poate, să scrie cronici familiare,

să poarte, sau, dacă a neglijat prea mult, să-și reconstruiască jurnalul întâmplărilor și observărilor sale zilnice, să colecteze pe seama muzeului tot felul de obiecte: scrisori, acte, ziare, fotografii, bilete (de alimentație și de aprovizionare cu cele de lipsă) etc. etc. pentru că nu e bine să se lase toată sarcina pe cronicarii oficioși. Să nu creadă nimeni, că flecurile și nimicurile, pe lângă cari omul trece azi fără să le observe, nu vor putea face bucurie urmașilor noștri de peste vre-un secol, căci: vremea trece, vremea vine. Poate — că nepoții noștri vor avea chiar nevoie de unele dovezi, cari să-i călăuzească în calea lor spre adevăr.

Acestea sunt considerațiile, cari ne îndeamnă să încreștăm aici un mic răvaș pe seama celor ce vor veni, să știe și ei de ex. prețurile, ce trebuiau să le plătească înaintașii lor (adecă noi) în vremea marelui război. Zorile păcii ne zoresc să nu întâziem cu răvașul, ce urmează aici. Prețurile înșirate aici nu sunt cele oficioase, impuse de autorități și neobservate de public, ci numai așa — vorba celuiia: — «Cum te învoiești cu prețul și cât dai, atâta iai»:

Sare (—18) —30; Piper (1 dkg. (—02) 2—; Ață mosor (—16) 24—; Chibrite (—02) —14; 1 cutie Box (—20) —90; 1 litru lapte (—20 —40) 2—; 1 ou (—06) —60; nucile 1 kg. (1·20) 6·50; 1 kg. brânză (2—) 22—; 1 kg. siănină afumată (2—) 24—; 1 kg. făină ° (—28) 1·60; 1 litru petrolu (—20) —60; 1 kg. carne (1—) 10—; tutun mai bun (1·60) 24—; 1 păr. ghetete (16—) 90—; bate tăpile (1·50) 10—; 1 păr. tălpi (2·40) 40—; 1 kg. cafea (2—) 30—; 1 ferdelă de cartofi (1·92) 6—; 1 st. lemne (36—) 200—; 1 H. cucuruz (12—) 120—; 1 m. barchet (—70) 32—; 1 m. stofă (15—) 130—; 1 guler, spălat (—05) —60; 1 l. rum (2—) 34—; stofă pentru 1 costum haine (80—) 500—; 6 fotografii cabinet (6—) 30—; tuns și ras (—60) 2—; fasole (—14) 1·40; 1 tablă sticlă de ferestre (1—) 14—; 1 găscă (10—) 80—; 1 kg lictar (—56) 10—; 1 kg. untură de topit 1·20) 20—; 1 kg. zahăr (—80) 2·56; 1 kg. urez (—40) 12—; 1 dkg tea (—12) 1—; 1 lămâie (—10) epuisat; 1 litru oțet (—10) 2·40; 1 dkg. paprică (—02) —80; 1 cutie sardine (1·60) epuisat; 1 cutie conservă de supă (—12) —90; cârpă de cap (—60) 15—; căciulă (30—) 200—; pălărie (3—) 15—; 1 portocală (—10) epuisat; 1 fir mătășă de cusut (—06) 1·30; 1 cămașă (2—) 26—; 1 șurț pentru o fetiță (1·26) 30—; 1 litru vin (—80) 6—; 1 sticlă bere (—34) 1·60; 1 st. Champagne (6—) 50—; 1 kg. mere (—60) 3—; porto unei scrisori simple înlăuntrul țării (—10) —15; 1 pachet lumini (—40) 8—; 1 b. săpun de spălat (—10) 2·40; 1 b. săpun de toaletă (—60) 5·40; 1 kg. salam (2—) 30—; 1 p. ciorapi (1·20) 32—; 1 kg. unt (1·60) 30—; 1 litru miere (1·40) 24—; 1 st. Kognac (8—) 35—;

Observăm, că cifrele din parenteze însemnează prețurile din prima jumătate a anului 1914, cele de lângă parenteze însemnează, în coroane, prețurile valabile azi în orașul nostru recunoscut de a fi unul dintre cele mai solide și cele mai moderate în piață. Dacă răvașul nu e complet, nepoții noștri să ne ierte, dacă li se va părea de necrezut, să nu ne judece în pripă, ci să se convingă mai întâi, cum trăiau strămoșii lor (adecă noi) la ivirea zorilor de pace.

Din legea despre economia și poliția de câmp.

— Art. de lege XII din 1894. —

(Continuare)

Titlul II. Despre pășunat.

În acest titlu se cuprind următoarele dispoziții:

Este oprit a lăsa vitele la pășune fără păzitor; pe locurile îngrădite, însă, se pot lăsa și fără păzitor.

Pășunatul pe lângă drumurile de fer reclamă o pază mult mai mare, deoarece se are în vedere și siguranța publică.

Pășunatul pe lângă drumurile de țară este de asemenea oprit.

Autoritățile administrative (comitatele și orașele) regulează prin statute modalitățile cu privire la păstori și paza vitelor la pășune.

Pășunatul cailor, vitelor cornute și al porcilor, de regulă nu e permis decât în stavă (erghelie) pentru cai, în ciurdă sau ciopor pentru vitele cornute sau în turma de porci.

Referitor la pășunatul pe locurile destinate anume pentru pășune, are să dispună reprezentanța comunală, iar unde este senat economic, al celor interesați, dispune acesta:

a) câte vite pot fi trimise la pășune;

b) în cari părți ale hotarului, în care period de timp și în care ordine să se lase vitele la pășune;

c) în care parte a hotarului au să pască și cum să se perondeze la pășune acele soiuri de animale, cari prin pașterea lor strică pășunea pentru alte soiuri de animale;

d) locurile pe cari pășunatul este oprit din cauza boalelor de vite sau din alte cauze;

e) unde să se facă fântâni pentru adăpatul vitelor, unde să se facă zăcători și ocoluri pentru vite;

f) suma, ce trebuie plătită pentru animale și pentru păzitor;

g) în cari cazuri, anume se poate îngădui ca oameni singuratici să-și poată lăsa vitele la pășune.

Armăsari (mânzi) tineri de peste un an și tăurenci de peste $\frac{1}{2}$ de an sunt a se lăsa la pășune, deosebiți, pe locurile de pășune comune.

La timpul, când vitele, cari sunt a se scoate la pășune în câmp, se iau în seamă și se cercetează din punct de vedere sanitar, vitele folositoare se vor conscrie, în fiecare comună, după număr, după soiul și vârsta lor, în fiecare an, iar această conscriere se va înainta într'un exemplar primpretorului cercual, până la finea lunii Martie.

Dacă un om, care are drept la pășune, se hotărăște mai târziu a-și trimite vitele la pășune, este îndatorat a notifică aceasta primăriei comunale și a ține vitele acasă 48 de ore în care timp veterinarul, dacă este veterinar în comună, are să cerceteze vitele din punct de vedere sanitar; în lipsa acestuia un membru al primăriei comunale are să cerceteze vitele și aflându-le sănătoase, va îngădui scoaterea lor la pășune. În comunele în cari pășunatul nu este comun, conscrierea vitelor se poate amâna pentru luna Aprilie.

CRONICĂ.

Augmentarea capitalului societar la „Economul”. Precum am arătat în Nrul trecut al revistei noastre, «Economul», la noua sa emisiune, acordă favoruri deosebite instituțiilor românești, deci și băncilor noastre. Conform condițiilor de emisiune, băncile pot primi acțiunile cu cursul favorabil de Cor. 110— plus Cor. 5— taxa de subscriere. Din acest motiv, cum și pentru considerația, ce trebuie să avem față de străduințele de folos obștești ale «Economului», îndemnăm băncile asociate să participe la subscripțiune, și să indemne și pe alții, din cercul clienților lor, să facă asemenea. «Economul» este o bancă veche și solidă, care merită sprijinul ce-l solicită prin apelul la subscripțiune, trimis cu o invitație specială tuturor băncilor române.

Circulațiunea de imobilități. Pe baza noii ordonanțe a guvernului privitoare la circulațiunea de imobilități, Expozitura ministerului de agricultură din Marosvásárhely a denegat aprobarea unui contract de vânzare, asupra unei parcele de pământ de 2 jugăre catastrale din comuna Petrișdorf (Kispéterfalva). Vânzător era institutul «Albina», iar cumpărător un locuitor român din Petrișdorf.

„Agricola”, societate economică pe acții în Hunedoara a decis, în adunarea generală extraordinară dela 23 Decembrie a. c. urcarea capitalului social dela Cor. 100,000— la Cor. 200,000— Condițiunile se pot vedea în prospectul de emisiune, publicat la alt loc al revistei noastre. Asupra acestei emisiuni vom reveni în Nrul proxim.

Soartea gazetarului român. «Telegraful Român» într-o cronică de trei rânduri anunță, că șef-redactorul său, Dl T. V. Păcățianu s'a retras dela conducerea ziarului. Motivele nu le arată. Le cetim însă în «Drapelul» și le redăm și noi ca un document al vremii.

Dl Păcățianu, publicist apreațiat, se retrage după 17 ani încheiați dela conducerea «Telegrafului Român» din motiv, că la o cerere a sa, de a i se acordă un adaus de scumpete la salariul său modest de Cor. 266— lunar., Comisiunea administrativă a ziarului i-a votat 10%, dar numai pentru anul 1917. Pentru viitor, nu numai că nu i-a pus nimic sigur în vedere, dar la advertizat, că spre acoperirea unui rest de datorie, făcută cu tipărirea «Cărților de Aur» i se va detrage, și din suma de Cor. 266—, lunar Cor. 100—. Între astfel de împrejurări, Dl Păcățianu, convins, că o gazetă nu se conduce cu concluze și șicane, a demisionat dela postul său.

Ne reținem dela orice comentariu. Ba, dacă am avea organe de publicitate, chemate a se ocupa și cu cazuri de natura aceasta, am fi lăsat chiar să-l înregistreze alții. Nu putem să nu observăm, că cei-ce

au tractat astfel pe un vechiu și apreațiat publicist român, sunt, în cea mai mare parte, funcționari consistoriali, cu salare de două și trei ori mai mari, ca al Dlui Păcățianu și cari cu toate acestea se arată nemulțămiiți chiar cu adaosele de 40—60%, votate lor de consistor, adause, cari din lipsă de venituri, trebuiesc plătite, firește, din capitaluri.

Trei ordonanțe nouă ale guvernului. Guvernul a publicat, zilele trecute trei ordonanțe nouă. Prima ordonanță urcă minimul secuestrabil din salarele, simbriile și pensiunile funcționarilor publici și privați cu 50%; astfel pe viitor la salare, minimul secuestrabil va fi K 3,000— la pensiuni K 1,800— și la simbrii K 750 pro zi.

Prin o a doua ordonanță se iartă prezentarea spre plată și protestul la cambiile, asignațiile și warrant-urile scadente între 2 Noemvrie și 31 Decemvrie 1917. La cambiile, asignațiile și warrant-urile scadente între 31 Decemvrie 1917 și 2 April 1918 terminul de prezentare spre plată și de protest se prolongește până la 15 April 1918.

A treia ordonanță prolongește moratoriul în comitatul Ciuc, precum și în cercurile Kézdi și Kovászna din comitatul Teiscaune până la 31 Iulie 1918.

Concurs. Comitetul «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» publică concurs pentru o bursă de K 100 (o sută coroane) anual din «Fondul Avram Iancu», destinată pentru tineri români dela școale secundare.

Petițiile se vor adresa comitetului central al «Asociațiunii» în Sibiiu — Nagyszeben, strada Șaguna Nr. 6, până la 15 Ianuarie n. 1918, împreună cu următoarele acuize în original sau copie legalizată.

- a) certificat de botez;
- b) certificat școlar de pe anul școl. 1916/17 și certificat, prin care să se adeverească, că petentul frecventează școala acum;
- c) atestat de paupertate.

Sibiiu, din ședința comitetului «Asociațiunii», ținută în 15 Decemvrie 1917.

A. Bârseanu,
prezident.

Romul Simu,
secretar supl.

Sumarul:

Un bilanț al războiului. — Banca Austro-Ungară în războiu. — Convertirea datoriilor funcționarilor publici. — Jertfe pentru sărbători la ziaristii noștri. — Răvaș pentru nepoții noștri. — Din legea despre economia de câmp. — Cronică: Augmentarea capitalului societar la «Economul». Circulațiunea de imobilități. «Agricola», societate pe acții în Hunedoara. Soartea gazetarului român. Patru ordonanțe nouă ale guvernului.

„VATRA“,
instituit de credit și economii societate pe acții, Cluj.

Aviz.

«Aducem la cunoștință», că începând din **1 Ianuarie 1918** plătim după toate depunerile spre fructificare **3%** neto.
Cluj, în 20 Decembrie 1917.

Direcțiunea.

„SEBEȘANA“,
cassă de păstrare pe acțiuni în Caransebeș.

Aviz.

Institutul nostru reduce cu **1 Ianuarie 1918** etalonul capitalurilor elocote spre fructificare la **3%**, solvind însă și mai departe darea după interese.

Caransebeș, la 15 Decembrie 1917.

Direcțiunea.

Contabil de bancă

cu praxă în afaceri de dare, se oferă pentru încheierile anuale. Adresa o comunică administrația revistei.

3-3

„AJUTORUL“,

instituit de credit și economii, soc. pe acții, Șinca-mare.

Aviz.

Aducem la cunoștință, că începând din **1 Ianuarie 1918** reducem etalonul la depuneri cu $\frac{1}{2}\%$.

Depuneri noi se primesc cu **3%** fără anunț iar darea o plătește institutul.

Șinca-mare, la 15 Decembrie 1917.

Direcțiunea.

„ALBINA“, instituit de credit și de economii în Sibiu

primește subscrieri la

al VII-lea împrumut de războiu ung.

pană la **31 Decembrie 1917**, pe lângă condițiile cele mai favorabile.

Acoardă împrumuturi pe obligațiunile de împrumut de războiu, pe lângă dobânzi sub etalonul Băncii Austro-Ungare.

„AGRICOLA“, societate economică pe acții în Hunedoara-Vajdahunyad.

Prospect.

În conformitate cu hotărârile adunării generale extraordinare din 23 Dec. 1917 direcțiunea institutului „Agricola“, societate economică pe acții în Hunedoara-Vajdahunyad, urcă capitalul societar dela K 100,000— la K 200,000—, prin o nouă emisiune de 2000 acțiuni, în valoare nominală de K 50— fiecare.

Prețul de emisiune al novelor acțiuni se fixează pentru acționarii vechi la suma de K 60—, din care K 50— se vor adauge capitalului societar, iar K 10 după acoperirea speselor de emisiune, se vor transpune fondului de rezervă.

Acționarii vechi au drept să opteze, până la 31 Ianuarie 1918, după fiecare acțiune, ce o posedă încă câte o acțiune din noua emisiune, cu prețul de K 60—. Acțiunile rămase neoptate se vor cedă și la neacționari cu prețul de K 75—.

Prețul acțiilor se va solvi în trei rate și anume:

la 15 Martie 1918	K 20— resp. 25—
la 15 Aprilie 1918	„ 20— „ 25—
la 15 Maiu 1918	„ 20— „ 25—

Pentru ratele solvite la timp respective mai înainte, institutul bonifică interese de 5% până la 30 Iunie 1918, terminul de încheiere al anului de afaceri. Dela acest dat începând acțiunile nouă, deplin plătite, se împărtășesc de dividendă.

Pentru ratele nesolvite la timp se plătesc 6% interese de întârziere.

Ratele plătite se chitează cu titlii provizori, cari se vor înlocui cu acții îndată după plătirea întregului preț de emisiune.

Direcțiunea își rezervă dreptul să stabilească în mod definitiv rezultatul acestei emisiuni, conform subscrierilor de acțiuni, ce se vor face.

Hunedoara-Vajdahunyad, la 24 Decembrie 1917.

DIRECȚIUNEA „AGRICOLEI“:

Dr. G. Dubleş m. p., preș.

Dr. Aurel Vlad m. p.

Nic. Macrea m. p., director.

Gh. Răin m. p.

Ioan Dima m. p.

Gh. Henția m. p.

279771

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Ghirla), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Hațegana, Însoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Găvoșdia), Isvorul, (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceașărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniarevă), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoitul, Noișana, Olteana, Oraviciană, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana (Cap.-Mănăstur), Săcăna, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secdșana, Selăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercădiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Trârăneana, Țișișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărăndeana, Zlăgheana, Zorile.

Redactor responsabil:

Vasile Vlaicu.

Anul XIX.

1917.

SIBIIU

TIPARUL TIPOGRAFIEI ARHIDIECEZANE

1917.

Sumarul „Revistei Economice“ pe anul 1917.

Pagina		Pagina		Pagina	
Bănci și însoțiri.		Doina, Beiuș	234	(reorganizarea ei)	449
Agraria	364	Drăganul	25	(ședințele direcțiunii)	453
Agricola, Hunedoara	168, 300, 456, 471, 472	Dunăreana	240, 388	Someșana	92, 103, 440
Agricola, Sebeș	129, 141, 447	Economul	47, 168, 259, 262, 326, 462	Speranța, Hosman	78, 83
Ajutorul	242, 472		464, 471	Speranța, Bprund	47
Albina (reîntoarcere la sediu)	6	Economia	148	Steaua	95, 277
(tragere la sorți)	8, 379	Făgețana	118	Strugurul	97, 296, 463
(aviz pentru depuneri)	77, 448	Fagurul	424	Surul	128
(comunicat referitor la reforme)	177	Frățietatea	81	Șercaiana	270, 296, 372
(aprecierea bilanțului)	184	Furnica	6, 131, 251, 447	Șincana	298, 372
(bilanțul 1916)	193	Geogeana	68	Șoimul, Uioara	24, 127, 179, 223, 448
(raportul anual)	197	Goronul	78, 82, 392	Târnăveana	54
(adun. gen. ord.)	208, 221	Grănișterul, Dobra	64	Ternovana	100
(convocarea adun. gen. extraord.)	244	Trimișterul, Herseni	251	Timișana	106, 122
(adun. gen. extraord.)	280	Hățegana	204, 311	Țibleșana	92, 286, 318
(impresii dela adun. gen.)	281	Ilădiana	155	Ucea mare	135
(cercul scris. fonc.)	292	Insoțirea de credit, Agârbiciu	84	Unirea	243
(aviz pentru impr. de războiu)	463	Insoțirea de credit Comăna de sus	211	Văleana	180
- Ardeleana	120, 227, 423, 432, 440	Insoțirea de credit, Danoș	297	Vatra	182, 472
Arieșana	78, 134, 277	Insoțirea de credit, Dridiș	190	Venețiana	213
Armonia	53, 251, 432	Insoțirea de credit, Feldioara	278	Victoria	73, 87
Auraria	110, 141	Insoțirea de credit, Hurez	203	Viitorul	35, 149, 277
Aurora, Baia-mare	206	Insoțirea de credit, Săsăuș	379	Viădeasa	92, 98, 447
Aurora, Năsăud	60, 116, 187	Insoț. de credit, Sig	187	Voileana	225
Avrigeana	169	Instit. de credit și econ. Mehadia	137	Vulturul, S.-Mărtin	296
Bănățana	52, 292	Izvorul, Ighiu	214	Vulturul, Tășnad	35, 127
Banatul	48, 379	Lăpușana	119, 296, 332	Zorile	59, 66
Banca Austro-Ung.: (Dividenda 1916)	21	Lina	159	Zlăgnea	202, 209, 224
(prolungirea privilegiului)	167, 355	Lipovana	35, 67		
	356, 434	Lumina	109, 150, 448		
(raport asupra situației)	281, 398, 434	Luncana	261		
(în războiu)	466	Maramurășana	47, 49		
(suspendarea actelor ei)	450	Mărgineana	116		
Banca gen. de asigurare: (Anunț)	16	Mercur	37		
(convocare și bilanț)	138	Mielul	99		
(raportul anual)	184	Minerva	71, 168		
(adun. gen.)	231	Murășana	157		
(pentru al VII-lea impr. de războiu)	426	Mureșanul	22		
Banca Poporală, Arpaș	142, 170	Mușcelul	347		
Banca Poporală, Birkis	51	Nădlăcana	39		
Banca Poporală, Dej	40, 318	Negoiul	147		
Banca Poporală, Zagra	41	Noiana	260		
Berzovia	251, 312	Opinca	212		
Bihoreana	42, 296	Olteana	16, 96		
Bistrițana	127	Oraviciana	130		
Bocșana	133	Orientul	94, 292		
Brădetul	145, 456	Pesăcana	101		
Buciumana	163	Piatra	70		
Buna	144	Poporul, Lugos	109, 162		
Câmpiana, Mociu	168, 172	Poporul, Săliște	146		
Câmpiana, Ceanul-mare	132	Porumbăceana	127, 173		
Cârțișoreana	161	Prima casă de păstr. Ujozora	38		
Casele priv. de împrumut pe amanet		Progresul	102, 296		
(Muntele de pietate)	348	Pruna, M.-Illye	33		
(adun. gen.)	399	Reun. de păstrare și credit, Micuș	136		
Cassa de păstrare, Mercurea	72, 109, 447	Riureana, C.-Mănăstur	69		
Cassa de păstr. Săliște	112, 440	Riureana, G.-Szt.-Imre	45		
Cassa de păstr. Șinca-nouă	223	Secana	252		
Cetatea	210	Sătmăreana	33, 110, 332		
Chiorana	117	Sebeșana, Caransebeș	241, 155, 472		
Codreana	35, 164, 304	Sebeșana, Sebeș	155, 156		
Codrul, Buteni	171	Selăgiana	26		
Codru, Lupșa	160	Sentinela	60		
Concordia, Uzdin-Ozora	35, 142, 209, 463	Silvania	80		
Cordiana	174	Soc. acț. electr. Petre	181		
Coróna	78, 113	Solidaritatea: (adun. gen. pro 1915)	12		
Corvineana	78, 127, 456	(revizori-experti)	13		
Creditul	299	(păreră asupra moratorului etc.)	140		
Crișana	62	(ședința direcțiunii)	217		
Cugiereana	78, 85	(conv. și bilanț pro 1916)	226		
Detunata	86	(raport anual)	229		
Doina, Câmpeni	15, 192	(adun. gen.)	239, 255		
		(două propuneri)	253		

Economie politică. Chestiuni financiare.

Acum vre-o sută de ani (scrisori comerciale)	428
Actualitatea biroului de informațiuni	235
Afaceri comerciale și industriale la băncile din provincie	89
Anul economic 1916	27
Apărarea valutei (3 ordonanțe)	4
Aprovizionarea Sibiului cu bucate	325
Augmentarea capitalului social	17, 32
Băncile și funcționarii în fața scumpetei	349, 365, 418, 430
Băncile și lucrările agricole (augmentarea producției agricole)	441
Băncile noastre pentru Școala comercială română, Brașov	247
Băncile noastre (Bilanțurile lor)	44
Bilanțul războiului	465
Bugetul statului	433
Bugetul Austriei	383
Bunuri economice imponderabile	2
Cămătăria cu articole de traiu	237
Centrale, monopoluri sau vânătoare după profituri	248
Circulația de cecuri și clearing	19
Chestiunea încheierilor anuale	9
Chestiunea pâinei	196
Chestiunea reviziilor	457
Clasele productive și scumpetea	377
Colonizările	355
Cooperativele la noi și la alții	369
Cooperativele de aprovizionare	390
Concentrarea capitalului	56
Congresul agrarienilor	76
Contabilitatea în economia dela sate	267
Convertirea datorilor funcț. publici	468
Creditul poporal în Elveția	375
Criza economică după războiu	383
Cu măsură și cumpăt	343

	Pagina
Datoriile funcționarilor	350, 362
Despăgubirea populației ardelen	274
Dorința ciudată	459
Economia de tranziție în Ungaria	405
Economia populară (Spicuri)	124
Educația economică a preoților	421
Finanțele monarhiei și Germania	314
Femeile funcționare	313
Funcționarii mobilizați	175, 265
Imprumutul de războiu	6, 58, 208, 222, 232, 268, 277, 418, 430, 431
Incheierea păcii (o părere)	444
Indexul debitorilor	331
In fața viitorului	55
Instituția pompierilor și a asigurărilor	245
Jubileul valutei de coroane	315
Interesele active și pasive	74
Legea fundamentală a reconstruirii economice	338
Legi, instituții și acțiuni economice	389
Lista restanțelor	381
Muncitorii noștri industriali	409
Obiceiuri românești uitate	459
Pensionistii și scumpetea	435
Politica de cai ferate în Ardeal	396
Potențarea producției agricole	43
Prea multă organizație	370
Pro Domo	1
Probleme economice de tranziție și ale păcii	266
Probleme economice-financiare	30
Program social-economic pentru viitor	403
Reflexiuni la o donațiune	228
Restabilirea ordinii în economia statului și regularea valutei	265
Războiul economic	279
Răvaș pentru nepoți	469
Relațiile financiare ale monarhiei cu străinătatea	339
Reprezentanța intereselor economice în Ungaria	435
Să luăm aminte	305
Scopurile și limitele politicii valutare	366
Simțul practic și bancnote rupte	368, 391
Situația financiară	5, 13, 21, 153, 275, 332, 345
Socialismul de stat	254
Spiritul de cruțare (Bagatele, fleacuri, nimica toată)	307, 316, 322
Spirit de speculă	293
Stenografie românească (apreciere)	354
Traiful de azi	326
Un economist român (Ioan Socaciu)	105
Valuta germană sub durata războiului	341, 379
Valoarea banilor (teorii despre —)	351
Viitoarea politică de alimentare	320
Valuta 296, 337, 340, 335, 374, 394, 404, 419	
— mijloace pentru regulare	358
Legislațiune (Ordonanțe).	
Ajutorarea meseriașilor	46
Anunțarea pretensiunilor și datoriilor către străinătate	264
Apărarea valutei	4
Aprovizionarea populației	301
Asigurările muncitorești	458
Asigurarea trebuințelor de faiană ale orașelor	340
Bucate și faiană pentru scopuri industriale	371
Circulația imobilelor (restrângerea ei)	401, 412, 420, 471
Circulația vitelor cornute, a oilor și caprelor	445
Comisiune pentru îmbrăcăminte	414
Concesiuni de import	125
Dispensarea funcț. de serviciu militar	45
Dispoziții excepționale privitoare la cambii, assign. comerc. etc.	208
Fiertul vinarsului	32
Inregistrarea membrilor Centralei institutelor financiare	126
Legea vinului (câteva dispoziții de folos)	385

	Pagina
Libele de depuneri cauziuni — neadmise	221
Licudațiunea și procedura concursuală a institutelor de bani (reforma)	57
Limitarea întrebunțării materialelor de încălzit și luminat	359
Loterie filantropică	344
Minimul salariului secuestrabil	471
Moratoriul pentru Ardeal	21, 32, 141, 154, 277, 340, 357, 471
Negoțul cu lână	239
Negoțul cu legume și poame	291, 314
Noue ordonanțe ministeriale	378
Ordonanța privitoare la dividendă revocată	433
Prețul maximal al bucatelor	302
Prețul maximal al făinei de grâu și secară	333
Prețul maximal pentru păstăioase	209
Protestul cambial	74, 140
Protestul cambial neobligator	232
Rechiziționarea recoltei anului 1917	271
Rechiziționarea cartofilor	333, 361
Secuestrarea porumbului	362
Soc. pentru produse de războiu — Cumpărarea bucatelor	290
Supraveghiarea și controlarea centrelor	430
Trebuința de bucate pentru casă	310
Valoarea de circulație a efectelor	177, 249
Jurisdicțiune.	
Acuirarea acțiunilor proprii	317
Anularea subscripțiunii de acții	5
Anunțarea schimbărilor obvenite la obiectele asigurate	5
Cercetarea originii cambiei din partea posesorului	430
Dovada în procesul cambial	438
Dreptul de vot al membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiare	317
Dreptul favorizatului la asigurarea asupra vieții	5
Dreptul de pensie al funcționarilor	398
Eschiderea membrilor din direcțiune dela firmare	20
Modificarea statutelor	32
Natura de drept a libelului de depuneri	5
Nimicirea hotărârilor adunării generale (efectul față de terți)	398
Obligamentul de plată a aranzii	398
Obligamentul acceptantului (când încetează)	430
Plata premiei de asigurare	398
Prenotarea pretensiunii cambiale	398
Rectificarea bilanțului în adunarea generală	423
Relația între membrul direcțiunii și societate	429
Responsabilitatea membrilor direcțiunii și ai comitetului de supraveghiare	437
Restituirea sumelor semnate la urcări de capital	5
Scadența sumei de asigurare	429
Sfera de competență a directorului executiv	58, 430
Stergerea clauzei pe libelul de dep.	317
Umplerea ulterioară a locului de plată în cambie	429
Validitatea hotărârilor adunării generale	429
Afaceri de dare.	
Acții noue (timbrul lor)	399
Căștigul din lozuri (unde trebuie socotit)	407
Competința de sentință (pe cine privește plata ei)	399
Contumațierea contribuabililor	406
Fasiunile la impozitul de avere și cursul efectelor	154
Fasiunile de impozit ale societăților	152, 165, 209, 210
Favorurile de conversiune	407
Impozitul asupra averii	411

	Pagina
Impozitul asupra câștigurilor de războiu	29
Impozitul asupra venitului și asupra averii	11
Impozitul funcționarilor	407
Impozitul fondului de deteriorare	399
Nouele impozite și soc. pe acții	451
Pretensiuni amortizate — bază de impozit	58
Reforma impozitelor	425
Timbrul întregitor la întab. (cine plătește)	399
Timbrul, protocolului de proces	399
Timbru de acuz al protestului	390
Termenul fasiunilor de dare	154

Agricultură.

An nou agricol	352
Cultura trufelor	256
Culesuri de vii și mai bogate	376
Curs de lăptărit	356
Dirigiarea agriculturii în Ungaria	395, 427
Economii agricole raționale	452
Isovoarele dirigiării chestiunilor agricole	445
Legumăritul (rentabilitatea)	353
Legea despre economia și poliția de câmp (extras)	460
Lipsa de nutreț și preîntîmpinarea acesteia	323
Noua recoltă	232, 256, 294
O nouă plagă	315
Pentru înmulțirea roadelor pământului	423
Prospectele recoltei 1917	268
Rechiziționarea fânului și a paielor	318
Recolta mondială	304
Secerișul	289
Situația sămănăturilor	247
Statistică agricolă pentru Germania	303
Viile (situația lor)	247, 309
Vinul (prețul)	275

Asigurări.

Asigurările în lumina războiului	3
Asigurările de grindină	197
Anunțarea schimbărilor la obiectele asigurate	5
Dreptul de rescumpărare la asigurările asupra vieții	90
Monopolul de asigurare	442
Pagubele asiguraților în fața scumpetei	437
Reforma tarifelor la asig. de foc	287
Rizicul morții în războiu	337
Stabilirea oficială a daunelor de foc	46
Urcarea premiilor la asig. de foc	31

Cronică.

Activitatea instituțiunii asigurării muncitorilor	283
Adaus de vestminte pt. funcț. publici	258
Adunările generale ale băncilor noastre	185
Apel către preoții militari	415
Asoc. regn. a institutelor financ. (congresul lor)	439
Augmentarea capital. soc.	304
Aviz către bănci	423
† Baican Dumitru	258
Băncile și exploatarea agricole	91
Bancnote à K 50 — (retragerea lor din circulație)	310
Bancnote false à K 100 —	276
Bancnote noue à 2	284
Bancnote noue în România ocupată	58
† Benția Nicolae	310
† Bianu Eugen	14
Bilanț de caritate	7
Blanchete de Cambii noue	217
† Borcia Ermil	76
† Bud Tit	332
† Bugariu Ilie	326
Bugetul Ungariei	431
Bugetul provizor al finanțelor comune austro-ungare	446

	Pagina
Bursa din Budapesta și știrile de armistițiu	446
Bursa (deschiderea ei)	356
Calendarul «Asociațiunii»	455
Căștiguri de războiu enorme	318
Centrala institutelor de bani 108, 186,	202
Centrale diverse	21
Circulația mandatelor postale cu recepere (înlesniri)	462
Chestiunea alimentației în Germania	303
Chestiunile economice ale guvernului	340
Cheltuielile de războiu	462
Cheltuielile războiului mondial	318
Comisionarii soc. pentru produse de războiu	269
Comitetul pentru circulația imobilelor în Ardeal (membrii)	455
Comunicația telegrafică cu prizonierii din Rusia	362
Concentrarea producției industriale	109
Conferințe austro-ungare germane în chestiune de alimentare	14
Convenția comerc. și vamală Austro-Ungară	108
Convenția comercială între Germania și Elveția	350, 362
Consiliu comun de alimentație	91
Cumpărați vite	423
Daunele catastrofei dela Gyöngyös	291
Demisionarea cancelarului Germaniei	295
Demobilizare (ministrul de războiu despre)	446
Diverse	295, 311
Dividenda băncilor 1916	248
† Droc Ioan	21
Etalonul depunerilor	126
Fidei comisele și concentrarea producției agricole	108
Fundaț. ziaristilor români 77, 92, 124, 138,	245, 258, 468
Fondul Ziaristilor (colecta soldaților)	462
Dr. Gratz G. ministru de finanțe	269
Dr. Hantos E — docent univers.	269
— secretar de stat	371
Imprumuturile flotante de stat	430

	Pagina
Imprumuturile de războiu în Austria	178
Imprum. de războiu ale Germaniei 77, 408	408
Incendii mari în comune românești	399
Indicarea numelui și adresei trimițătorului la expediții postale	439
Însoțirea de revizuire a băncilor săsești	455
Însoțiri de producțiune de spirt	21
Jumătățile și sferturile bancnot. à K 2.—	6
† Lenger Joan	92
Licitațiuni publice	167
Loteria de classă	77
Legături (fășii) de hârtie	391
Licitațiuni publice	332
Mărci postale nouă	438
† Marinovits Eugen	46
Material brut pentru industrie	167
Mesagiul de tron austriac	250
Monetizare în 1917/18	446
Monete nouă de aur și argint	154
Monete à 2 Marce argint	311
Monete de nichel à 20 fil.	202, 258
† Dr. Morariu Alex.	310
† Murășianu Jacob	250
Mulțămită publică	326
Noul guvern	269
Numărul ovreilor	310
Numărul orfanilor de războiu	269
† Onițiu Victor	77
Opreliștea de plată pentru România — revocată	455
Pădure de vânzare	168
Parenteză în războiul mondial	462
Perdere mare la o bancă mică	239
«Petru Maior» societatea	438
Polițe de asigurare gratuite pentru soldații italieni	463
† Pop Vasile	340
† Popoviciu Petru	318
Pregătirea pânei (un progres)	391
Prețul aurului	431
Prețuri maximale pentru spirt	32
Record de înțeață	371
Relațiile financiare internaționale (părerea secretarului general al Băncii Austro-Ungare)	346

	Pagina
Relațiile economice între Austro-Ungaria și Statele Unite	1, 6
Restabilirea comerțului liber	378
Restrângerea circulației poștei, telegrafului și telefonului	107
Retragerea din circulație a pieselor de nichel à 20 fil.	14, 77
Restrângerea circulației trenurilor	462
Reuniuni pentru fierț vinars în Bănat	310
† Roșiu Ioan M.	391
Schimbarea bonurilor de tezaur în Austria	14
† Scridon Gavril	257
† Seuleanu Valer	141
Siebenbürger Vereinsbank	178
† Socaciu Ioan	108
Soartea gazetarului român	471
Spesele războiului	14
† Schmoller Gustav	285
Tantiemă cedată	218, 386
Tarifa telefonului (urcare)	446
Taxe de înmanuare la poștă	46
«Un succes»!	291
Universitate economică	108
Urcări și reduceri de capitaluri sociale	14
Viriliștii români din Brașov	46
† Wagner Adolf	423

Invățământ.

Școala comercială română Brașov (aviz școlar)	3, 321
---	--------

Bibliografie.

Anuarul băncilor române 1918	7
Stenografie românească	233
Tarife nouă postale și scala de timbre	7

Redacțional.

Redacțional	1, 6, 14, 109
— (rectificare)	263
Poșta redacțiunii 21, 318, 340, 392, 416, 423	

